

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 084 750/98-1165
Signatura: bh4as101

Inspektorát č 8
Okresní pracoviště : Liberec

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: 34. mateřská škola se speciálními třídami, Jablonecká 7/22, 460 01 Liberec 5

IZO: 107 564 301

Ředitel školy / zařízení: Jiřina Mikešová

Zřizovatel: město Liberec

Příslušný školský úřad: ŠÚ Liberec

Termín inspekce: 21. 9., 23. 9., 28. 9. 1998

Inspektoři: Mgr. Miloslava Paclíková

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Výroční zpráva, přihlášky do MŠ, rozhodnutí o přijetí, přehledy výchovné práce, výchovně vzdělávací plány, osobní spisy a záznamy o dětech.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Mateřská škola má osm tříd. Je umístěna ve dvou budovách ve středu města. Přední budova je vilového typu, zadní budova je panelová. Školní zahrada je rozsáhlá a je na ní dostatek místa pro tělovýchovné činnosti i pro odpočinek. Vybavení zahrady se skládá z dřevěných a kovových konstrukcí. V současné době je potřeba provést podzimní údržbu, dále věnovat pozornost vybavení zahrady a zajistit nové oplocení. Od 1.7. 1998 byla škole předána polovina panelové budovy, která byla pronajata Soukromé zvláštní a pomocné škole pro děti s více vadami Alvalída. Během prázdnin zde byla provedena rozsáhlá rekonstrukce kanalizace, podlah, obkladů, sociálního zařízení a v současné době se provádí zateplení oken. V této budově jsou nyní dvě speciální třídy, z toho jedna pro děti s vadami řeči, jedna pro děti s kombinovanými vadami (povolena kapacita na třídu 12 dětí) a jedna běžná třída, kde jsou zařazeny děti 4-5 leté (povolena kapacita 25 dětí). Je zde umístěna také školní kuchyně. V interiéru budovy jsou postupně obnovovány koberce, nábytek a pomůcky. Do oken byly instalovány žaluzie. Prostory pro stávající počet dětí jsou

vyhovující. Přístupové cesty jsou bezbariérové a vnitřní prostory jsou vhodné pro integraci tělesně postižených dětí. Vybavení pomůckami vyhovuje požadavkům pro logopedickou práci, jednoduché rehabilitační a relaxační cvičení.

V přední budově jsou dvě speciální třídy pro děti s vadami řeči (povolena kapacita 12 dětí) a dvě běžné třídy (povolena kapacita 25 dětí na třídu). V suterénu je tělocvična a prostor pro výtvarnou výchovu. Nedostatkem je vlhkost celého suterénu. V přízemí jsou šatny, které jsou vybaveny novými bloky a hala, která je využívána pro hudební výchovu, pro slavnostní a společenské události a pro relaxaci. Druhá část slouží jako jídelna. V prvním poschodí je třída s příslušenstvím a ředitelna, ve druhém poschodí jsou tři třídy s příslušenstvím a prostorná hala, kde se realizují hudební a tělovýchovné činnosti. Nové linoleum vhodně doplňuje styl interiéru. Ve třídách jsou nové koberce, stolky a židličky pro děti. Také nábytek je modernizován. Pomůcky jsou podnětné pro tvořivé, didaktické i konstruktivní hry.

Knihovna je umístěna v ředitelně, aktuální odbornou literaturu a nové vzdělávací programy mají učitelky ve třídách. Audiovizuálních a didaktických pomůcek má škola dostatek. Ředitelka využívá ke své práci počítač.

Prostorové podmínky pro výchovně vzdělávací a speciální péči (mimo suterénu v přední budově, který vyžaduje zvýšenou pozornost) jsou spíše nadprůměrné.

Vybavení školy je spíše nadprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Pracovní prostředí pro děti je podnětné a umožňuje tvůrčí aktivitu. Děti mají k pomůckám volný přístup. Režim dne umožňuje učitelkám volit činnosti tak, aby byly respektovány možnosti a schopnosti dětí. Ve speciálních třídách jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity a relaxace. Při realizaci výchovně vzdělávacích plánů v době inspekce byl upřednostňován klasický způsob, převládala řídicí činnost učitelek a práce s celou skupinou dětí. Pitný režim je zaveden, bylo by vhodné vést děti k jeho spontánnímu samostatnému používání.

Dětem je podáváno jídlo v přízemí. Přecházení na svačinu během dopoledních činností není optimální vzhledem k přerušování navozených činností.

Sborovna na škole není. Učitelky mohou využívat ředitelnu nebo šatnu.

Provozní zaměstnanci mají k dispozici šatnu.

V době inspekce byl na škole pořádek. Výzdoba působila esteticky a vhodně doplňovala výchovně vzdělávací činnost.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Při plánování výchovně vzdělávací činnosti učitelky vycházejí z programu pro MŠ, z časově tematických plánů, z publikací Školka plná pohody, Zdravá MŠ, Šimon aj. Speciální péče se realizuje dle autorů Sováka, Vyštejna, Fanturové a dalších. Velmi dobré zkušenosti mají s Metodou dobrého startu a z realizace grafomotorického cvičení. Ve speciálních třídách je vymezen prostor pro individuální práci s dítětem. Této činnosti jsou přizpůsobeny služby učitelek. Během inspekce byla provedena orientační návštěva ve všech třídách. Učitelky měly jasně stanovený program. Pomůcek bylo dostatek a byly předem připravené. Ve třídách panovala tvůrčí atmosféra. Nebyly zjištěny negativní projevy. Všechny učitelky jsou kvalifikované. Z osmi učitelek, které pracují ve speciálních třídách jich pět absolvovalo

rozšiřující studium speciální pedagogiky a tří logopedický kurz. Ředitelka, která má nejvyšší vzdělání, je v důchodovém věku.

Hospitační činnost byla provedena při dopoledních činnostech - ranní hry, individuální péče, kolektivní logopedická péče, denní cvičení, rozvoj poznání, výtvarná výchova, grafomotorické cvičení a tělesná výchova. Ranní hry byly cílené, děti měly možnost volby z bohaté nabídky jak didaktických, konstruktivních tak i tvořivých her. Během herních činností učitelky prováděly s dětmi individuální práci. U každého dítěte provádějí záznamy a vytvářejí individuální plány, doporučují sledovat zpětnou vazbu plnění. Kolektivní logopedická péče probíhala dle plánu, který je v souladu s vývojovou řadou hlásek. Učitelky pracují dle ročního plánu artikulace, který obsahuje konkrétní úkoly z oblastí dechového cvičení, motoriky, artikulace a grafomotoriky. Učitelky, u kterých byla tato činnost hospitována, byly připravené, měly dostatek materiálu. Děti dokázaly zaujmout, hravou formou plnily náročné úkoly z artikulace. Drobné připomínky byly k posloupnosti a formě jednotlivých částí. Doporučuji věnovat stálou pozornost metodické oblasti i obsahové struktuře. Při denním cvičení byly respektovány všechny složky, fyziologická křivka zátěže byla dodržena. Učitelky používaly motivaci, cviky názorně předváděly a individuálně opravovaly. Je nutné sledovat vhodné a nevhodné cviky. Rozvoj poznání byl součástí tematického týdenního bloku. V době inspekce převažoval klasický způsob, učitelky pracovaly s celou skupinou dětí, převládala řídicí činnost učitelky. Doporučuji více využít kreativitu učitelek a diferencovat úkoly vzhledem k věku dětí. Při výtvarné výchově učitelka vytvořila podnětné estetické prostředí, připravila dostatek pomůcek. Děti měly prostor k realizaci své představy. Je potřeba sledovat umístění leváků a připomínat návyky při manipulaci s náčiním. Grafomotorické cvičení bylo prováděno dobře. Učitelky mají zkušenosti z realizace materiálu Metoda dobrého startu. Stanovený úkol i obsah tělesné výchovy byl v souladu s plánem. Učitelka zvolila cvičení ve družstvech na stanovištích. Celé cvičení probíhalo v odpovídajícím tempu, nebyly dlouhé prostoje. Drobné připomínky k prováděným cvikům byly projednány s ředitelkou školy.

Při cílené, namátkové i orientační hospitační činnosti byla zjištěna přátelská komunikace mezi učitelkami, dětmi i celým personálem.

Výchovně vzdělávací a speciální péči lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

V mateřské škole je zapsáno 150 dětí, z toho 48 ve speciálních třídách. Ve speciálních třídách jsou zařazeny děti s dyslalií, dále děti s dětskou mozkovou obrnou, lehkou mozkovou dysfunkcí, s menší mentální dysfunkcí a děti zdravotně oslabené. Prostorové podmínky i vybavení pomůckami pro zařazování tělesně postižených a zdravotně oslabených dětí je vyhovující.

Kontrolou záznamů o dětech a přímým pozorováním bylo zjištěno, že menší kolektiv a speciální péče jim pomáhá překonávat handicap a usnadňuje přechod na další stupeň vzdělávání. Děti jsou zvyklé na pravidelnou individuální a kolektivní logopedickou péči a ve svých kmenových učitelkách nacházejí pocit bezpečí a jistoty. Děti, které neuspěly ve velkém kolektivu, překonaly ve speciální třídě bariéry, začaly komunikovat a zdárně se rozvíjela jejich osobnost.

Vztahy mezi zdravými a handicapovanými dětmi byly přátelské a ohleduplné.

Hodnoceno spíše nadprůměrně.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Ředitelka školy vede poradnu při Soukromé zvláštní a pomocné škole pro žáky s více vadami Alvalída v Liberci. Na začátku školního roku konzultuje s učitelkami problematiku jednotlivých dětí, kdy se sjednocují nad dalším postupem. Jednou za měsíc si předávají zkušenosti a dle potřeby mohou učitelky komunikovat s ředitelkou průběžně.

S rodiči jsou učitelky v denním kontaktu, další informace jsou poskytovány prostřednictvím nástěnky.

S pedagogicko-psychologickou poradnou škola spolupracuje, poradna upřednostňuje vyšetřování školní zralosti.

Škola dále spolupracuje s SPC pro tělesně postižené, s SPC pro zrakově postižené a odbornými lékaři.

Poradenská činnost je spíše nadprůměrná.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V rámci výchovně vzdělávací činnosti na škole probíhá turistický kroužek. Jógu a angličtinu zajišťují lektoři.

Děti se účastní různých výtvarných soutěží, vystupují s pásmem na vítání občánků. Škola se prezentuje svými výtvarnými pracemi na výstavách ve městě.

Aktivity školy vhodně doplňují stanovený výchovně vzdělávací program. Hodnoceno spíše nadprůměrně.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní jídelna. Příprava jídla probíhá v panelové budově, jídlo je v této budově podáváno ve třídách. Do hlavní budovy se veškeré jídlo přenáší, je podáváno v jídelně. Děti z celé hlavní budovy se v jídelně střídají. Tato skutečnost není výhodná zvláště při podávání dopolední svačiny, kdy dochází k přerušování činností dětí.

Při inspekci bylo zjištěno, že děti měly dostatek jídla a byly vedeny ke kultuře stolování.

Ke školní jídelně nebyly avizovány připomínky. Hodnoceno spíše nadprůměrně.

Další zjištění

Do tříd pro děti s kombinovanými vadami jsou zařazovány děti s tělesným postižením. Rehabilitační péče je prováděna učitelkami v rámci svých možností a znalostí.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti včetně speciální péče byly ČŠI hodnoceny spíše nadprůměrně.

Pozitiva :

- *Na škole dochází k výraznému vylepšování prostředí na úseku údržby i ve vybavování pomůcek.*
- *Vrácením pronajatých prostorů v panelové budově mohla být otevřena další třída. V těchto prostorách jsou vyhovující podmínky pro zařazování dětí s kombinovanými vadami.*
- *Ve speciálních třídách působí učitelky, které mají velmi citlivý přístup k dětem a plně respektují jejich možnosti a potřeby.*

Negativa :

- *Suterén v hlavní budově je vlhký.*
- *Tři učitelky ve speciálních třídách neabsolvovaly studium speciální pedagogiky.*

Doporučení :

- *Věnovat pozornost systému plánování výchovně vzdělávací činnosti a způsobu realizace, sledovat zpětnou vazbu u individuálních plánů.*
- *Řešit nevyhovující stav suterénu v hlavní budově.*
- *Dále modernizovat vybavení školy.*
- *Zaměřit se na údržbu zahrady.*
- *Sledovat metodické postupy a strukturu jednotlivých výchovných činností.*
- *Zvážit způsob podávání svačiny v hlavní budově.*
- *Promyslet způsob rehabilitační péče tělesně postiženým a zdravotně oslabeným dětem.*
- *Motivovat učitelky ke studiu speciální pedagogiky.*

V Liberci dne 2.10. 1998

razítko
ano

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. M. Paclíková, v.r.

Přílohy: žádné

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 5. 10. 1998

ano
razítko

Podpis ředitele(ky) školy Jiřina Mikešová, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Magistrát města Liberec	19. 10. 1998	084 795/98 - 2452
Školský úřad: Liberec	19. 10. 1998	084 798/98 - 2452
Rada školy:		